

**НАЦИОНАЛНА СПОРТНА АКАДЕМИЯ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“
КАТЕДРА „МЕНИДЖМЪНТ И ИСТОРИЯ НА СПОРТА“**

РЕЦЕНЗИЯ

**на дисертационния труд на Илия Добромиров Димитров на тема:
„Модел за управление на Таекуондо WT в България“
за придобиване на образователната и научна степен „доктор“
в област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт,
професионално направление 7.6. Спорт, докторска програма „Теория и
методология на спортната наука“**

Научен ръководител: доц. Георги Василев Драганов, доктор

**Рецензент: проф. Бисер Максимов Цолов, дн – определен за член
на научното жури със Заповед на Ректора № ЗП-1403/29.10.2021 г.**

**1. Биографични данни, образователна квалификация и
професионална дейност на докторанта**

Илия Добромиров Димитров е роден на 29.01.1987 г. Завършил е НСА „Васил Левски“, ОКС „бакалавър“ със специалности „Треньор по таекуондо“ и „Учител по физическо възпитание“, а впоследствие и магистърска програма по „Спортен мениджмънт“. През 2017 г. е зачислен за редовен докторант към катедра „Мениджмънт и история на спорта“ и е отчислен с право на защита през 2020 г. (Заповед на Ректора № ЗП-321/10.03.2020 г.).

Професионалната му дейност включва работа последователно като инструктор по таекуондо (2006–2009 г.), административен, генерален и в момента изпълнителен секретар на Българска федерация по таекуондо – стил ВТ. Едновременно с това от 2017 г. е хоноруван преподавател по спортен мениджмънт в НСА „Васил Левски“, като за миналата учебна година е изпълнил хорариум от 164 аудиторни часа. Има богата обществена

ангажираност – член е на съдийската комисия на БФ по таекуондо – стил ВТ и на Европейския таекуондо съюз. Технически делегат и международен лектор е на Световната федерация по таекуондо, участвал е в редица доброволчески инициативи в спорта.

2. Структура и съдържание на дисертационния труд

Дисертационният труд на Илия Димитров „Модел за управление на Таекуондо WT в България“ е разработен в четири глави: Теоретико-методологична постановка на проблема; Методология на изследването (научен проблем и хипотеза, цел и задачи, област, предмет и обект, методи и организация на изследването); Анализ на резултатите; Изводи и препоръки за практиката.

Дисертационният труд включва 224 стандартни страници, от които 13 страници са приложения, 61 таблици, 63 фигури и ползвана литература. Прецизно, в немалка степен с позицията на автора, са ползвани 140 литературни и документални източника, от които 58 на кирилица, 77 на латиница и 5 интернет източника.

Теоретико-методологичната постановка на изследвания проблем е направена в **първата глава**. Тук се открояват две направления, изложени в методическа последователност. Първото отразява еволюционното развитие на таекуондо и социално-икономическите трансформационни процеси в него. На тази база второто направление е насочено към разкриване процеса на институционализация на Таекуондо WT. Този подход в изясняване на теоретико-методологичната постановка на изследвания проблем е не само оригинален, но и дава възможност за по-добрата му научна обосновка. Приносен момент тук е и систематологичното изясняване на основните институции в глобалното движение на таекуондо (фиг. 3). Аналитично разгледани са организационно-управленската структура на Световната федерация по таекуондо (фиг. 4), на Европейския таекуондо съюз (фиг. 5) и на Българската федерация по таекуондо – стил ВТ (фиг. 6). Положително

впечатление при разработването на тази глава прави фактът, че при изясняване на проблема много добре е съчетан анализът на документи и литературни източници с позицията на автора.

Като бележка по отношение възможността за още по-добро структурно-съдържателно оформяне на главата мога да изведа два момента: 1. Големият ѝ обем (над 80 страници), което в известна степен затруднява читателя да се концентрира по-добре върху същността на проблема и 2. Някои малки технически неточности при извеждане на текстове на определени страници (например на с. 43).

Научният проблем, хипотезата, целта и задачите, предметът и обектът, и методите на изследването са изяснени във **втората глава**. Целта е формулирана точно и ясно и отразява изследователската идея на докторанта. Тя е свързана с **„разработването на научнообоснован модел за управление на Таекуондо WT като система в България, съобразен с новите социално-икономически условия и интереси на Таекуондо общността у нас“**.

За реализирането на целта са поставени за изпълнение в логическа последователност и взаимна връзка пет научноизследователски задачи. Безспорно изпълнението на така изведената цел и задачи би имало актуална проекция за подобряване управлението на Таекуондо WT в България съобразно новите социално-икономически условия в страната. В изследването е използван подходящ инструментариум от научни методи, включващ: анализ на специализирани литературни източници, програмни и нормативни документи; експертно допитване; включено наблюдение; SWOT и PEST анализ; моделиране; математико-статистически методи за обработка и анализ на данните от допитванията. Обект на изследванията са ключови участници в процеса на институционализация на Таекуондо WT, в т.ч. експерти от международни и национални таекуондо организации (спортни журналисти, мениджъри, треньори, учители и др.), членове на БФТ и

представители на лицензирани спортни кубове. Цялостното изследване е извършено в периода март 2017 – октомври 2021 г.

В **трета глава** е извършен цялостният анализ на проведените изследвания. Той е направен в следните направления: анализ на резултатите от експертното допитване с български специалисти, анализ на експертно допитване с чуждестранни специалисти, SWOT и PEST анализ. На тази база в края на главата е проектиран модел за управление на Таекуондо WT в България.

За целите на допитванията си докторантът е изготвил експертна карта с маркетингово съдържание. Експертните допитвания са извършени с 34 български и с 25 чуждестранни специалисти в областта на Таекуондо WT. Добро впечатление в процеса на анализа на данните, в т.ч. относно основните цели, приоритети, осигуряващи фактори и проблеми в управлението на Таекуондо WT, прави умението на докторанта да ги интерпретира правилно в логическа връзка и да ги онагледява подходящо. Като допълнение на проведените две експертни допитвания са SWOT и PEST анализът. Важен момент тук е извеждането на възможностите за развитие и подобряване на управлението на Таекуондо WT като система, както и разкриването на някои фактори, включително и на външната среда, затрудняващи този процес. В края на главата е проектиран модел за управление на Таекуондо WT в България. Графичният модел, отразен на фигури 59, 60 и 61, е допълнен и със структурно-функционално съдържание.

В **четвърта глава** края на дисертационния труд са изведени девет подробно описани изводи от изследването и шест конкретни препоръки за практиката.

Като малки бележки относно съдържанието на последните две глави бих посочил, че докторантът е могло в още малко по-добра логическа последователност да направи изложението на анализирания данни, както и да ги обвърже по-тясно с изведените изводи и препоръки.

В изготвения от докторанта автореферат са представени синтезирано, обективно и коректно основните части на структурата и съдържанието на труда. Отразени са коректно формулираните изводи и препоръки за практиката.

По темата на дисертационния си труд Илия Димитров е публикувал две научни статии, от които едната самостоятелна, а другата в съавторство с научния си ръководител, с което отговаря напълно на минималните изисквания за придобиване на ОНС „доктор“. Не са установени пропуски и нарушения в процедурата на докторантурата съобразно изискванията на ЗРАСРБ.

3. Приноси на дисертационния труд

В синтезиран вид могат да се обособят и аргументират следните основни теоретични и научно-приложни приноса на дисертационния труд:

- Постигнато е систематологично обогатяване на теорията, а с това и предоставяне на нови знания относно възможностите за изучаване и усъвършенстване на управлението на Таекуондо WT в България съобразно новите социално-икономически условия в страната и интересите на занимаващите се с този спорт.

- Приложен е оригинален изследователски подход, отразяващ и допълващ процеса на институционализация на Таекуондо WT в България. Подходът компенсира някои ограничения в изследването и предоставя възможност за по-добро извеждане от систематологична гледна точка на изводи и препоръки за усъвършенстване на управлението на този спорт.

- В изследването е събрана и анализирана информация с маркетингова насоченост, която може да послужи като добра основа за разработване на стратегия за управлението на Таекуондо WT в България.

- Проектиран е структурно-функционален модел за усъвършенстване на управлението на Българската федерация по таекуондо – стил WT и на

спортните клубове в нея, който може да бъде мултиплициран при управлението и на други спортни федерации.

Тук, в логическа връзка с резултатите от цялостното изследване и особено със систематизирания в рецензията четвърти принос, бих задал следния въпрос на докторанта: „Каква е технологията за внедряване в практиката на проектирания модел за управление на Таекуондо WT в България?“

4. Заключение

Спазена е процедурата по подготовката на докторанта, разработката и реализацията на дисертационния труд. Тя е в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Наредбата за придобиване на ОНС „доктор“ в НСА „Васил Левски“.

Дисертационният труд е в резултат на теоретични и научно-приложни изследвания, които имат комплексен характер. Той е лично дело, следствие на добрата научна и професионална подготовка на Илия Димитров.

Гореизложеното ми дава аргументирано основание с убеденост да предложа на уважаемите членове на научното жури да оценят положително качествата на дисертационния труд на Илия Добромиров Димитров – „Модел за управление на Таекуондо WT в България“. На тази основа да му присъдят образователната и научна степен „доктор“ в Професионално направление: 7.6 Спорт, докторска програма „Теория и методология на спортната наука“.

15.12.2021 г.

Рецензент:

(Проф. Бисер Цолов, дн)

“VASIL LEVSKI” NATIONAL ACADEMY OF SPORT
“MANAGEMENT AND HISTORY OF SPORT” DEPARTMENT

R E V I E W

of Iliya Dobromirov Dimitrov’s doctor’s thesis on the theme:
„Taekwondo WT management model in Bulgaria“
for acquiring “PhD” educational and scientific degree
in higher education field: 7. Healthcare and sport, professional direction
7.6. Sport,” Theory and methodology of the sport science” PhD programme

Supervisor: **associate prof Georgi Vasilev Draganov, PhD**

Reviewer: **prof Biser Maksimov Tsolov. DSc** – nominated as member
of the scientific jury by Rector’s Order № 3П-1403/Oct. 29, 2021

1. PhD student’s biography, educational qualification and professional activity

Iliya Dobromirov Dimitrov is born on January 29, 1987. He has graduated from “Vasil Levski” NSA, “Bachelor’s” educational and qualification degree with “Taekwondo coach” and “Physical education teacher” specialties; later on; “Sport management” Master’s programme. He is listed full-time PhD student to the “Management and history of sport” department in 2017 and stroked off the list with the right of defense in 2020 (Rector’s Order № 3П-321/March 10, 2020).

Professional activity: Taekwondo instructor (2006-2009), administrative, general and now executive secretary of the Bulgarian Taekwondo WT federation. Simultaneously to that is a part-time lecturer on sport management at “Vasil Levski” NSA – 164 teaching hours for the last school year. Rich public engagement – member of the BTF WT and European Taekwondo Union Referee’s

committees; technical delegate and international lecturer to the World Taekwondo Federation; has participated in a range of voluntary sport initiatives.

2. Structure and contents of the doctor's thesis

Iliya Dimitrov's "Taekwondo WT management model in Bulgaria" doctor's thesis is developed in four chapters: Theoretical-methodological set up of the problem; Methodology of the study (scientific problem and hypothesis, purpose and tasks, field, subject and object, methods and organization of the study); Analysis of the results; Conclusions and recommendations for the practice.

The doctor's thesis covers 224 standard pages, out of which: annexes - 13 pages, 61 tables, 63 figures and literature. Total 140 literature and documental sources are used by the author precisely and expressing to certain degree his opinion – 58 in Cyrillic, 77 in Latin alphabet and 5 internet sources.

Chapter one presents the theoretical-methodological set up of the problem. Two directions are outlined, stated in methodological sequence. The first covers the evolutionary development of Taekwondo and the social-economic transformational processes in it. On that base the second one is directed to disclosing the process of Taekwondo WT institutionalization. That approach for clearing up the theoretical-methodological set up of the problem under study is not only original, but provides opportunity for its better scientific grounds. The systematological clarification of the basic institutions in the global Taekwondo movement is of contribution aspect here (fig. 3). Analytically viewed are the organization-management structures of the World Taekwondo Federation (fig.4), the European Taekwondo Union (fig. 5) and the Bulgarian Taekwondo WT Federation (fig. 6). While developing the problem in the chapter, positively impressing is the fact that the analysis of the documents and literature sources is well combined with the author's position.

I can take to the front two points as a remark in relation to the better structure-contents form of the chapter: 1. Its great volume (more than 80 pages)

which to certain degree make it difficult for the reader to concentrate better on the essence of the issue and 2. Some small technical inaccuracies of the text in some pages (e.g. page 43).

The scientific problem, hypothesis, purpose and tasks, subject and object, and the methods of research are cleared up in **chapter two**. The purpose is formulated exactly and clearly and describes the research idea of the PhD student. It is related to the **“development of scientifically reasoned Taekwondo WT management model in Bulgaria coordinated with the new social-economic conditions and interests of Taekwondo community in the country”**.

Five scientific-research tasks are set up for implementation in logical sequence and interrelation for the realization of the purpose. The execution of the purpose and the tasks would indisputably have an actual projection for improving Taekwondo WT management in Bulgaria in coordination with the new social-economic conditions in the country.

The study is applying appropriate instruments of scientific methods: analysis of the specific literature sources, programme and normative documents; expert inquiry; observation; SWOT and PEST analysis; modeling; mathematic-statistic methods of processing and analysis of the inquiry data. Key participants in the process of Taekwondo WT institutionalization are the object of the study, incl. experts from international and national Taekwondo organizations (sport journalists, managers, coaches, teachers, etc.), members of the BTF WT and representatives of licensed sport clubs. The completer study is performed during the period March 2017-October 2021.

The wholesome analysis of the research under study is presented in **chapter three**. It is made in the following aspects: analysis of the results from the expert inquiry of Bulgarian experts, analysis of the expert inquiry of foreign experts, SWOT and PEST analysis. On that base, Taekwondo WT management model in Bulgaria is designed at the end of the chapter.

The PhD student has made an expert card of marketing contents for the purposes of the inquiry. Thirty-four Bulgarian and twenty-five foreign experts in the field of Taekwondo WT took part in the expert inquiry. Good impression - within the process of the data analysis, incl. those related to the basic purposes, priorities, providing factors and problems in Taekwondo WT management - makes the skill of the PhD student to interpret them correctly in logical relation and to illustrate them appropriately. SWOT and PEST analysis are made additionally to both expert inquiries. Important aspect here is the draw up of the opportunities for development and improvement of Taekwondo WT management as a system, as well as the disclosure of some factors, including the outside environment, making the process more difficult. Taekwondo WT management model in Bulgaria is designed at the end of the chapter. The graphic model, presented in figures 59, 60 and 61 is added by structure-functional contents too.

Nine conclusions from the study, described in details, and six concrete recommendations for the practice are given at the end of the doctor's thesis in **chapter four**.

I would point out as small remarks in relation to the contents of the last two chapters that the PHD student could present the analyzed data in somewhat better logical sequence as well as to bind them closer with the conclusions and recommendations made.

The basic parts of the structure and contents of the work are presented in their entirety, objectively and correctly in the abstract written by the PhD student. Described are the correctly formulated conclusions and recommendations for the practice.

Iliya Dimitrov has published two scientific articles related to the doctor's thesis – one as the only author and the other in collaboration with his supervisor, by which he fully answers the minimal requirements for acquiring “PhD” educational and qualification degree. Omissions or infringement in relation to the

doctoral study are not established according to the requirements of the Development of the academic staff of Republic of Bulgaria Law.

3. Doctor's thesis contributions

The following basic theoretical and scientifically-applied contributions of the doctor's thesis can be in short identified and backed up with arguments:

- Systematological enrichment of the theory is achieved, thus the presentation of new knowledge in relation to the opportunities for studying and perfecting Taekwondo WT management in Bulgaria according to the new social-economic conditions in the country and the interests of those practicing the sport.
- Original research approach is applied reflecting and adding to the institutionalization process of Taekwondo WT in Bulgaria. The approach compensates some limitations in the study and provides opportunity for better draw up from systematological point of view of conclusions and recommendations for perfecting the management of the sport.
- Information of marketing aspect is collected and analyzed in the study which can serve as good base for developing a strategy for Taekwondo WT management in Bulgaria.
- Structure-functional model is designed for perfecting the management of the Bulgarian Taekwondo WT federation and its sport clubs; it can be multiplied for the management of other sport federations too.

Here, in logical connection with the results of the wholesome study and particularly with the fourth contribution systemized in the review, I would like to ask the PhD student: "What is the technology for implementing in practice the model designed for Taekwondo WT management in Bulgaria?"

4. Conclusion

The procedure related to the preparation of the PhD student, the development and realization of the doctor's thesis is observed. It corresponds to the requirements

of the Development of the academic staff in Republic of Bulgaria Law, the Rules for application of the same Law and the Order for acquiring “PhD” educational and scientific degree at “Vasil Levski” NSA.

The doctor’s thesis results from theoretical and scientifically-applied studies of complex nature. It is a personal work due to Iliya Dimitrov’s good scientific and professional preparation.

All said hereinabove provides me with well-grounded reason to propose convincingly to the esteemed members of the scientific jury to positively evaluate the qualities of Iliya Dimitrov’s “Taekwondo WT management model in Bulgaria” doctor’s thesis and on that ground to confer him the “PhD” educational and scientific degree in Professional direction 7.6. Sport, “Theory and methodology of the sport science” PhD programme.

December 15, 2021

Reviewer:

(Prof Biser Tsolov, DSc.)